

Kapitola 1.

Drahý Danieli,

panebože, to zní tak hrozně formálně. Ale já to tak nemyslím, nebo možná myslím. Už si sama nejsem jistá, stejně jako v případě spousty dalších věcí (tobě by se něco takovýho stát nemohlo, já vím). Sakra, nejradši bych ten dopis začala psát znovu, ale to už jsem zkusila třikrát, a s takovouhle mi uletí letadlo.

Odjízďím, a daleko. Nemůžu ti říct kam. Na jednu stranu bych ti to chtěla říct, ale je to zbytečný, protože nevím, jak dlouho tam budu. Takhle to bude každopádně lepší. To je samozřejmě blbost. Myslím tím, že to takhle bude lepší pro mě, ne pro tebe, ale já vím, že to zvládneš, protože jsi silnej a rozumnej a trošičku bezcitnej.

Neboj, brzy si o tom promluvíme pořádně, až se na to budu cejtít, což se teď ještě necejtím, to je jasný, jinak bych přece neutíkala do Austrál – jejda! (To byl vtip. Vidíš, neztratila jsem smysl pro humor, jak jsi onehdy tvrdil.) No dobře, tak vtipný to zase není, vzhledem k okolnostem. Představuju si tě, jak stojíš u stolu a čteš si můj dopis. Mrzí mě to, Danieli, miláčku. Jsem zbabělá, já vím. Aspoň v tomhle jsem sama sebe líp poznala. A omlouvám se ti za Dogga. To byla rozhodně moje chyba. Bůhví, co jsem si myslela. Jo, co jsem si vlastně myslela? Že se tím něco změní, že to ozdraví náš

vztah. Já vím, ty to slovo nesnášíš, stejně jako nesnášíš, když mluvím o duchovních cestách, o energiích a ano, o andělech.

Ale víš, já na ně *opravdu* věřím. A ty ne. A nejde náhodou právě o tohle? Možná jo. Dřív jsem milovala tvou zdvořilou tolerantnost, ten skeptickéj úsměv v tvech očích, ale dneska už mě to strašně štve. Připadá mi to cynický a povýšený, jako kdyby sis myslel, že máš odpověď na všechno. Jenomže nemáš. Nikdo nemá. Možná je to právě to, v čem musíš sám sebe poznat, stejně jako já jsem poznala, že jsem zbabělá. Třeba můžu bejt jenom s chlapem, kterej taky věří na anděly. Ale neboj, to neznamená, že jsem od tebe utekla s Brendonem. Brendon je idiot, jemu bych nikdy nedala přednost před tebou (a jestli tohle není kompliment, tak už nevím). Ne, jsem sama, cestuju nalahko, kam mě oči povedou. Nikdo se mnou není, jenom víš kdo: „Ten, jehož jméno nesmí být vysloveno“, jak mu žertem říkáš. Já vím, ty si myslíš, že je to jenom výplod mojí bujný fantazie, ale já věřím, že je tu právě teď se mnou a dává na mě pozor, a nemůžeš popřít, že aspoň ten pocit je skutečnej (i kdybys měl, pokud jde o anděly, pravdu, což nemáš).

Vrať Dogga zpátky. Něco mi říká, že tu práci dostaneš, a nemůžeš ho nechávat celej den zavřenýho v bytě. To by vůči němu nebylo fér, a vy dva jste si beztak nepadli dvakrát do oka. Je tam teď s tebou a kouká po tobě těma svejma divnejma očima? Přísahám, že když jsem si balila kufr, díval se na mě s jistým pohrdáním, jako kdyby věděl, co se chystám udělat. Což samozřejmě nevěděl, je to jenom pes, malej, ošklivej pes. Ne, ošklivej zrovna ne, ale ty víš, co myslím – půvabem zrovna obdařenej není, chudák. Myslím, že mi ho bylo nejspíš líto, když jsem ho poprvé viděla. Mám výčitky, že jsem si s ním tak zahrávala a zkomplikovala mu život, ale co, aspoň měl nějakou změnu a užil si trochu prázdniny. Vrátila bych ho zpátky sama, ale nebyl čas. Pochop, já jsem tohle nepláno-

vala, prostě to tak najednou přišlo. Pochopila jsem, co musím udělat, a tak to dělám.

Dopouštím se snad největšího omylu svého života? Myšlím, že ne. Řekla bych, že jsme se dostali do bodu, kdy nám hrozilo, že uděláme rozhodnutí, který by pro nás bylo špatný, teda určitě by bylo špatný pro mě, a pro tebe možná taky. Nechci, abys mě nenáviděl, Danieli. Určitě se cejtíš poníženej, to je pochopitelný, ale mohlo by to bejt i horší, víš? Není to přece tak, že bych tě nechala stát jako hlupáka před oltářem, a kromě toho mě všichni odsoudí jako mrchu, což ti to usnadní. Prosím tě, nesnaž se mě hledat; a nemá smysl, abys mi teď volal, protože až si tohle budeš číst, budu už v letadle.

Přeju ti hodně lásky a světla

Clara ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

PS: Právě jsem si to po sobě ještě jednou přečetla a uvědomila si, že jsem se nevyjádřila dost jasně. Mezi námi to skončilo, aspoň prozatím, což nejspíš znamená navždycky, ale kdo ví? Přece se říká: nikdy neříkej nikdy. Potřebuju se otevřít jinejm možnostem (no dobře, myslím jinejm vztahům). Nemůžu ti bránit, aby sis dělal, co chceš, ale jestli se vypsíš s Polly, tak tě zabiju. Je mladá, zranitelná a děsně tě obdivuje, ale je to taky moje mladší sestra, takže *non toccare*, jak říkají v Itálii (to mi připomíná ten krámeček se suvenýrama v Luce, kde jsi mi koupil tu ohybnou porcelánovou sošku Panny Marie, protože ti připomínala mého tátu).



Třesoucí se rukou jsem opatrně položil dopis na stůl. Bezcitný? Cynický a povýšený? To myslí vážně?

V životě jsem si nepřipadal povýšený. Byla to taková naše hra, jejíž pravidla jsme si stanovili společně. Astrologie,

minulé životy, strážní andělé a takové ty nesmysly. Clara vždycky padala z výšky a já dupal na brzdy. Akceptovali jsme rozdíl ve svých názorech a smáli jsme se spolu, protože to, co mezi námi bylo, bylo důležitější než to všechno. To, co mezi námi bylo, to byla opravdová láska. V tom jsme se shodli. Nemůže přece teď zničehonic změnit pravidla a po čtyřech letech prostě nastoupit do letadla a zmizet. Tady jde přece i o můj život.

Chci na ni mít vztek, ale nejde mi to. Obvinění, která proti mně vznesla, se mě bolestně dotýkají, ale zároveň se mě zmocňuje nepříjemný, plízivý pocit, že bych mohl být vinen ve smyslu obžaloby.

Podívám se dolů k nohám. Doggo tam předtím byl; teď leží na pohovce. Ví, že na pohovku nesmí, ale nezdá se, že by si z mé reakce dělal hlavu. Vlastně se na mě vůbec nedívá. Hlavu má položenou na packách a zírá upřeně z okna, jako kdyby mraky plující po obloze ukřývaly klíč k nějaké meta-fyzické záhadě, jíž se právě zaobírá.

„Doggo.“

Neotočí se, ale pravda je, že na tohle jméno nikdy neslyšel, možná proto, že ví, že to vlastně není žádné jméno, že mu tak jenom říkáme, než se rozhodneme, jak mu budeme říkat doopravdy.

Zkoušeli jsme všechno – dokonce jsme si prohlíželi webové stránky s dětskými jmény, ale nějak na něj žádné nepasovalo. Chvíli jsme uvažovali o „Eustachovi“, ale to nám nevydrželo ani den. Podle Wikipedie byl svatý Eustach římský generál, který konvertoval ke křesťanství, za což si vysloužil pestrý výběr mučení a útrap, včetně upečení zaživa i se svými syny v bronzové soše býka. Jedno se císaři Hadriánovi nedá upřít: nejenže věděl, jak postavit pořádnou zeď, ale nechyběla mu ani morbidní představitost, pokud šlo o to, jak účinně za-

točit s nepřáteli. Jak jsem se dočetl, svatý Eustach je patronem hasičů (kterým se nepodařilo uhasit plameny, co ho upekly) a v obecnějším smyslu všech, jimž hrozí nějaké nesnáze.

„Eustachu,“ promluvím na něj, „hrozí mi nesnáze.“

Doggo zastříhá uchem, jenom jedním, levým, ale je to jen sotva postřehnutelné zaškubnutí. Oči nespustí z mraků prohánějících se po obloze.

Vytahuji z kapsy mobil. Víím, že v něm mám uložené její číslo, protože jsme si volali, když jsme v dubnu plánovali pro Claru narozeninovou oslavu. Pracuje jako koordinátorka u firmy zabývající se organizováním volnočasových aktivit pro děti a podle všeho tráví většinu času sjížděním divoké vody ve Walesu. A protože jsou zrovna školní prázdniny, čekám, že to nezvedne a že mi nezbude než nechat zprávu.

Zvedne to po čtvrtém zazvonění. „Danieli...“

Jen jediné slovo, ale je z něj cítit vábivá směs potěšení, překvapení a očekávání.

„Ahoj, Polly.“ Doggo znovu zastříhá uchem, tentokrát pravým. „Jak se máš?“

Za tohle si Clara může sama, říkám si v duchu a skoro tomu věřím. Mě by to ani nenapadlo, kdyby o tom nezačala ona.

„Super,“ štěbetá Polly. „Ale jsem utahaná jako pes.“

Podívám se na Dogga, pohodlně uvelebeného na pohovce, a přemýšlím, kdo proboha mohl tohle přirovnání vymyslet.

Kapitola 2.

Napadne mě to, až když nastupujeme do autobusu.

„Můžu do autobusu se psem?“

„To záleží na řidiči.“

Dneska jsou řidiči v autobusech zavření v kukaních, kvůli vlastní bezpečnosti, a tak se náš šofér musí naklonit a přilepit nos na plexisklové okénko, aby Dogga u mých nohou vůbec viděl.

„Ježíši,“ zamumlá.

Můj psí průvodce na něj zjevně neudělal zrovna dojem.

„Budete si ho muset posadit na klín.“

„To nemůžu. Kdybych se ho pokusil zvednout, tak mě kousne.“

„Cože, snad není agresivní? Je nebezpečnej?“

„Ne, ne, jenom...“ Rozpačitě se odmlčím. Co bych také mohl říci? Je to pravda: kdybych se ho pokusil zvednout a posadit si ho na klín, kousne mě.

„Sorry, kamaráde, ale pravidla jsou pravidla.“ Prosím, neříkejte to, zapřísahám ho v duchu, ale on to přesto řekne: „Mohl bych přijít o práci, a za to mi to nestojí.“

Za normálních okolností bych se s ním dohadoval, možná dokonce i ztropil scénu, ale dneska se na to nějak necítím. Ráno jsem si sotva dokázal uvařit ke snídani vajíčko. „No nic. Nezlobte se, že jsem obtěžoval. Hezkej den.“

Otočím se a vystupuji z autobusu, když řidič řekne: „No, ale kdyby to byl třeba vodící pes, nebo řekněme pes doprovázející kardiaka nebo jinak zdravotně postiženého...“

„To není.“

Řidič obrátí oči v sloup a dodá, pomalu, aby to pochopil i největší zabeďněnec: „Protože všichni takovíhle psi do autobusů můžou.“

„Jo, jo, já jsem kardiak.“ Poklepu si na hrud', abych své tvrzení zdůraznil.

„Vy že máte srdeční potíže, ve vašem věku?“ odfrkne si řidič. „Děláte si srandu?“

Ale ve skutečnosti se baví on, a na můj účet. Mrkne na mě a pokyne mi, abych si sedl. Přiložím svou kartu ke čtečce a poděkuji mu.

„Strčte ho pod sedadlo, ať není vidět. Nechceme přece, aby děsil ostatní cestující, že ne?“ Tentokrát nežertuje.

Zvířecí útulek v Battersea je zaklíněn mezi starou plynárnou a kusem nezastavěné půdy, která obklopuje dávno nefungující batterseaskou elektrárnu. Je těžké si představit nehostinnější místo pro odkladiště nechtěných domácích mazlíčků. Jeho trojúhelníkovitý pozemek ze dvou stran ohraničuje železniční trať a ze třetí rušná silnice. Od té doby, co jsem před pár lety jel naposledy kolem, se ale dočkal určitých úprav. (Jen zřídka se dostanu na jižní břeh řeky; mým teritoriem byl odjakživa severozápadní Londýn, už z toho důvodu, že tam bylo mé první působiště v hlavním městě.) Dneska tam stojí nová budova se zakřivenou skleněnou fasádou, pyšně se blyštící na hlavní ulici. Tak okázalé architektonické řešení se zdá pro daný účel poněkud přehnané, jako krutý výsměch všem příbuzným plným dychtivého očekávání, kteří při čtení poslední vůle pratetičky Mabel zjistí, že nezdědili ani groš.

Na rozdíl od Francie nebo Itálie, kde platí jasná pravidla a dědici musí dostat svůj zákonný podíl, v Anglii můžete své drahé příbuzné klidně poslat na žebrotu, pokud uznáte za vhodné, a ve sporech o dědictví často vítězí zájmy zvířat nad lidskými.

Vypadá to, že Doggo svůj někdejší dočasný domov nepoznává. Vesele vcupitá dovnitř a nijak si nevšímá psího štěkotu, který je slabě, ale zřetelně slyšet v rachotu projíždějícího vlaku.

Vysvětluji svou svízelnou situaci ženě sedící za stolem v recepci. Působí asi stejně živě a radostně jako prostředí, kde tráví své pracovní dny, a důrazně mě upozorňuje, že jsem skutečně měl zavolat předem a domluvit si schůzku. Možná se mi to jenom zdá, ale v rádoby laskavém úsměvu, který mi Laura (jak stojí na její vizitce) věnuje, cítím ledový osten. Připomíná mi sestry v tom bezútešně nevládném pečovatelském domě u Brightonu, kde tráví své poslední roky můj dědeček. Je opravdu možné, aby byl někdo tak neúnavně dobrosrdečný? Anebo jakmile za vámi zapadnou dveře, odhalí takovéhle rádoby světice svou pravou tvář, začnou nadávat jako dlaždiči a terorizovat bezmocné nebožáky, kteří jsou jim vydáni na milost? Jak vidno, mé odhodlání krotit sklon k cynismu, z něhož mě Clara obvinila, vzalo rychle zasně.

O deset minut později se s Doggem ocitáme v ponuré kanceláři s jinou žoviální mladou ženou oblečenou do trička s límečkem připomínajícího uniformu. Takhle se jmenuje Beth. Má na starosti umístování bezprizorných zvířat do nových domovů a není ani trochu nadšená, že bude muset hledat nové bydliště pro psa, kterého udala teprve před třemi týdny. Naštěstí vypadá, že má lidské pochopení. Odhaduji, že je asi tak v mém věku, tedy že jí bude ke třiceti. Předklání se na židli, s lokty opřenými o stůl, a pozorně poslouchá můj příběh.

Hraji na její soucítanou strunu: vyprávím jí, že to má přítelkyně chtěla psa, že se mě ani nezeptala a jednoduše ho jednoho dne přivedla domů a že mě pak bez varování zničehonic opustila. Kajícně jí vysvětluji, že nejsem v situaci, abych se sám mohl starat o psa. Beth přikyvuje, ale já vidím, že přitom očima pátrá v mé tváři po stopách charakterových vad a prohřešků, které nebohou Claru donutily ode mě uprchnout. Vidím na ní, jak v duchu uvažuje, jestli mám násilnické sklony, nebo jsem jenom nudný patron. Ale je mi jedno, co si o mně myslí; hlavně aby si vzala Dogga zpátky a nechala mě žít můj život.

Vytáhnu obálku s požadovanými dokumenty, kterou mi Clara nechala. Beth je po mně nechce: má svou vlastní složku. Doggův případ neznala, ale ochotně se ujme jeho „opětovného přijetí do zařízení“. Na můj vkus to začíná trochu moc připomínat scénu z Orwella, ale usměji se na ni a vděčně poděkuji.

Ukazuje se, že Doggo tu byl znám pod jménem Mikey. Clara se mi o tom nikdy nezmínila, ale toto opomenutí jí milerád odpustím. Mikey!? Zní to, jako kdyby rodiče Winstona Churchilla na poslední chvíli změnili názor a rozhodli se dát svému malému pořízkovu jméno Brian. Je vůbec představitelné, že by si s ním Roosevelt a Stalin sedli v Jaltě za jednací stůl, kdyby se jmenoval Brian?

Beth se při pročitání Doggových materiálů najednou zamračí. „To je zvláštní, byl u nás jen týden, když si ho vaše přítelkyně vybrala.“

„No a?“

„Já bych ho tipovala na doživotí.“

„Na doživotí?“

„Jako ve vězení... že tu prostě už dožije.“

„Proč to říkáte?“

„No... vždyť se na něj podívejte.“

Podívám se na Dogga, i když z něj v tu chvíli moc vidět není. Stočil se do klubíčka a líže si kulky.

„To je divné,“ říká Beth.

„Doggo, nech toho.“

„Ne, ne, myslela jsem tím, že u nás necháváme psy kastrovat.“ Beth listuje složkou, až najde, co hledala. „Aha, jasně. Nebyl tady dost dlouho. Vaše přítelkyně slíbila, že to zařídí.“

Tentokrát ji opravím. „Bývalá přítelkyně.“

„Jak myslíte. Podepsala prohlášení, že se o to postará.“

„O co že se postará?“

„Šmik šmik.“

Při těch slovech sebou šklubnu. Možná musíte být chlap, abyste pochopili, že význam kastrace se nedá zredukovat na nůžky a nějaká zvukomalebná citoslovce.

„Nikdy mi o tom nic neřekla.“

Beth položí dlaň na posvátný svazek. „Je to tady černé na bílém.“

Jenomže tady nejde o černou nebo bílou. Ne, jde o šedou, beznadějně šedou. Mluvíme tady o Doggových kulkách.

„Musím si to rozmyslet.“

„Musí se to udělat.“

„Proč?“

„Protože je to náš předpis.“

Kdyby mě znala líp, nikdy by nic takového neřekla.

„Nacisti měli zase předpis, podle kterýho likvidovali Židy, cikány a homosexuály. A bylo to snad správný?“

Beth se zatváří hluboce dotčeně; dokonce trochu zalapá po dechu. „To skutečně není fér.“ Její oči se najednou začnou vlhce lesknout a já v rozpacích odvrátím pohled. Doggo se pořád ještě náruživě olizuje. Nevzpomínám si, kdy jsem ho naposledy viděl takhle spokojeného. Ani nevím, jak jsem

k tomu rozhodnutí dospěl, ale vstávám a napřahuji ruku. „Těšilo mě, Beth, ale Doggo a já odcházíme.“

Chovám se úplně nemožně. Je to jenom pes, pes, kterého jsem nikdy ani nechtěl, a přesto očekávám nějaký náznak vděčnosti. Stačil by mi i krátký pohled, kterým by milostivě vzal na vědomí to dvounohé zvíře na druhém konci vodítka, ale ani toho se mi nedostane, když jdeme ulicí k batterseaskému parku.

„Hele, kamaráde, jestlipak vůbec víš, že ti chtěli ufíknout kulky?“

Doggo se zastaví a očichává popelnici.

„Jo. Šmik šmik. *Adios testiculos*. Sbohem, kulky moje.“

Hůř jsem si svou promluvu už načasovat nemohl. Tak se soustředím na Dogga a na úvahy, jestli zvedne nohu a popelnici očůrá, že si nevšimnu houfu dětí v rozkošných modrých uniformách, které se právě vyhrnuly ze školy, dokud mě jedna z matek, evidentně pořádně zazobaná panička, neokřikne: „Promiňte, ale takhle se před dětmi nemluví!“

Ten typ znám: blondýna, nesnesitelně hubená a jistá si svým místem v privilegované části světa. Přesně jako moje sestra. Už už podléhám pokušení vychutnat si náležitý odvetný úder, když si všimnu jejího malého syna, krotícího se rozpaky a zahanbením z matčina výchovného zásahu.

„Omlouvám se, kamaráde.“

„Jak se jmenuje?“ zeptá se chlapec nečekaně.

„Doggo.“

Nedaleko proti předpisům parkuje nádherný, obrovský teréňák, s dvěma koly na obrubníku, výstražná světla mu blikají jako na poplach. Ta ženská ho odemkne dálkovým ovladačem. „Hectore, pojd!“

Hector je překrásné dítě: vypadá jako mladý Christian Bale v *Říši slunce* – vlnité plavé vlasy a obrovské zelené oči.

„Ahoj, Doggo,“ zavrní a sedne si na bobek.

Doggo při Hectorových slovech nejen nakloní hlavu, dokonce mu dovolí, aby ho hladil po uších a drbal ho pod bradou.

„Ty jsi ale hezkej pejsek, Doggo. Jo, jseš ten nejhezčí pejsek na světě.“

„Hectore!“ ozve se další popuzený povel jeho matky.

Chlapec se na mě podívá a obrátí oči v sloup. „Už musím jít.“

„Bude to lepší, neboj – až budeš starší.“

„Doufejme,“ povzdychne si. „Tak ahoj, Doggo.“

Stojíme s Doggem na chodníku a díváme se, jak Hector nastupuje do matčina luxusního auta. Když odjíždějí, nesměle nám zamává.

Doufejme? A vyslovil to s unavenou trpělivostí biblického mudrce. Nemohlo mu být víc než dvanáct let. Odkud to to dítě má? Od své matky rozhodně ne, to je jisté.

Následuji Hectorova příkladu a dřepnu si na bobek. „No vidíš, Doggo, máš nového kamaráda.“

Když k němu natáhnu ruku, první, co mě napadne, je, že to, co slyším, je hukot projíždějících aut – ale je to tiché, hluboké varovné vrčení, které mě upozorňuje, abych se držel zpátky.